

Új titkárt választottak a dél-magyarországi képzőművészek

Tegnap délelőtt Vásárhelyen a kollektív műteremben választmányi ülést tartott a Magyar Képzőművészek Dél-magyarországi Területi Szervezete. Az eseményen megjelent dr. Tamási Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese és Szabó Dániel, a városi pártbizottság osztályvezetője is.

Dr. Dömötör János, a területi szervezet szervező titkára üdvözölte a megjelenőket, majd javaslatot tett a szervezet új titkárának személyére vonatkozóan. (A titkárválasztásra megüresedés miatt került sor.) A választmányi tagok titkos szavazással egyhangúlag Kúrucz D. István Munkácsy-díjas, érdemes művészt választották titkárrá. Az ülés további részében a képzőművészet köznevelődési feladatok megoldásában való szerepéről és jelentőségéről tárgyaltak.

Szellemi export Erfurtba

Szegedi tervezők NDK-beli sikere

A Berolina Interhotel konferenciatermében az NDK építészövetségének elnöke, Urbanski professzor adta át a pályázat díjnyertesének a díszes oklevelet. Az egyik II. díjas pályamunka építésének nevét minden bizonytalanság nélkül nehezebben ejtette ki. Nem német név volt, hanem magyar. Hogy miképp is részesült az SZTV Tarnai István vezette alkotócsoportha a rangos elismerésben, annak hosszú története van.

A technikai-tudományos alkotások szellemi exportjával foglalkozó TESCO és a német LIMEX közötti szerződés alapján a Szegedi Tervező Vállalatnál 1971 és 1973 között három kommunális épület tervei készültek el. Erfurtban azóta már felépült a 400 ágvas öregek otthona, orvosi rendelővel, betegszobával, étteremmel és klubhelyiséggel, s elkészült a Riethstrassei lakótelepen a 25 méteres fedett uszoda, és a 32 ezer léghőméteres sportcsarnok. A szegedi tervezők

német partnerei az öregek otthonának és a sportcsarnoknak terveit beküldték az Architektur der DDR — az ottani építészeti szaklap — pályázatára.

S január elején jött a hivatalos telexértesítés, hogy a csarnok tervezéséért odaírt második díj, valamint az öregek otthona építészeti megoldásaiért kapott elismerő oklevél átvételére Berlinbe várják a szegedieket.

Német tervpályázaton külföldi alkotócsoporthoz még nem szerepelt ilyen eredménnyel — ezt állapította meg a bi-

ráló bizottság elnöke, Urbanski professzor a szegediek alkotásairól. S az elismerő szavakhoz kiegészítőképp idekivánczol: a fejlett, s jól szervezett német építőipar magasra helyezi a tervezők elé tett mércét. S e követelményrendszerrel ráadásul úgy kellett megküldenie Tarnai Istvánnak — s alkotótársainak — hogy az építkezések helyszínén csak alkalmanként lehettek ott.

A szakmai tapasztalatok gyarapításában is szerepet játszó „vendégtervezés” még nem fejlődött be, az egyik bernsdorfi gyárnak tervezett göztávvezeték után az SZTV megbízást kapott az IFA-Werke, az ismert autógyár göztávvezetékekének tervezésére is.

A díjnyertes tervezésben részt vevő kollektívának — Sági Józsefnek, Tarnai Tibornak, Nagy Lászlónak, Csonka Zoltánnak, Török Jánosnak, Vörös Imrénnek, Lőrinc Rajmundnak, Hahn Jánosnénak — és az építésztervezőnek, Tarnai Istvánnak hasonló külföldi és hazai sikereket kívánunk.

P. K.

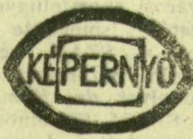
Majd csak elfolyik...?

Belviz. Sajnos, évről évről víz. Miért? Mert a vízvezeték visszatérő nehézségeit és árok sokáig küzdelmet fedve eldélünkön ez a szó. Az idén az enyhe és rendkívül csapadékos időjárás miatt került veszélybe a gabonatermés, máskor a szigorú és kemény tél okozta ugyanazt. A mély fekvésű, kötött talajon könnyen megreked a víz, s a tavaszi vetéshez gondosan előkészített táblákat hamar elborítja. Sok helyen azzal hátrítják el a problémát, hogy kijelentik: az volna szokatlan, ha erőrefel víz, vagy aszály nem volna. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy belviz idején öljbe tett kezekkel várjuk, majd csak elfolyik az összegyűlt víz. Sokat, nagyon sokat tehetnénk elene.

Bizonyos, hogy a védekezés akkor hatékony igazán, ha azt kellő összefogással, együttes erővel és lelkiismeretesen végezzük. Hiába a jó hír, hogy ennyi és ennyi szivattyú dolgozik éjt nappallá téve, ha kétszer annyi dolgozhatna. Hiába minden erőfeszítés, ha például egy-egy vízlevezető árokban alig-alig csordogál a víz. Pedig kétszer, háromszor annyi vizet is levezetne a gyűjtőcsatorna, csak nem jut odáig el a

R. F.

A tizenhetedik nap

Az igazán kitartó tévézők a megmondható; eseménynek számít, ha akad végre egy író, aki forgatókönyvet tévés alkotók „keze-re adja”. Magyarázat van persze — sok is —, ettől azonban nem változik semmi: túl ritkán adódnak ezek az alkalmak. Erthető így a különös figyelem, ami az ügynevezett önálló tévéműveket kíséri, de ezzel a fokozott várakozással magyarázható, hogy a szokásosnál talán élesebben figyelünk és reagálunk a bemutatók hibáira is. Mihályfi Imre filmjével — amelyet Doboz Imre művéből készített — megint megtörtént, ami már korábban másokéval: sokat vesztett az értékből, mert két részre szakították; Doboz személyes élményekkel átszőtt feszült gondolatosságú forgatókönyve

nem a megfelelő filmi formára talált. A tizenhetedik nap szereplői szökött katonák. A film „története” abban a front-állapotban játszódik, amely a második háború végnapjaiban az ország minden filmbelihez hasonló kis- és nagyvárosában, vagy falujában előállhatott. A felszabadítók már megérkeztek, de akiket itt találtak, még nem értették, nem érthették a történelmi pillanat lényegét, valós tartalmát. Ez a helyzet Dobozy művében — akár a valóságban — létfontosságú, sorsdöntő választások, elhatározások sorát követeli meg. Nem kevesebbről kell kinek-kinek döntenie, minthogy az életlehetőségek közül melyiket válassza. És még tovább: vajon amit válassz, az valóban az élet lehetőség-e; személyes boldo-

gulásáért nem fizetnek-e mások, a többiek? Olyan kérdések ezek a filmek, amelyek általános, történefilozófiai tartalmuk révén „élnek” bármilyen kor választásra készítő helyzetekben. Minthogy a válaszok minden korban az adott feltételek, valamint személyes magatartásnormák függvénye, az író érthetően inkább maguknak a kérdéseknek a megfogalmazására törekedett, és nem arra, hogy feleleteket szerkeszsen.

A bemutatott fronthelyzet pedig lehetővé teszi a végletekig élezett, kikerülhetetlen kérdések feltevését. A szökött katonáknak tizenhetedik napjuk van arra, hogy egyáltalán felismerjék az életlehetőséget, amit a felszabadítók teremtettek, és arra, hogy elfogadják, jól használják, éljenek is vele. Vagy más utat válasszanak. Például: visszazököjnek: sorsára hagyva a többi, kibőjtőljk valahol a nehéz döntések idejét, majd csak világszodódik a helyzet stb. Az ember- és választástípusok szembeállítását roppant tanulmányos. Az egyes szereplők magatartását ugyanis nem egyszerűen a tizenhetedik nap drámai eseményei motiválják, hanem adott jellemvonásaik, személyes vélemények, korábbi társadalmi helyzetük által meghatározott gondolkodásmódjuk. Ezek a katonák tehát sokfélelék. Csoportjuk éppen olyan heterogén, mint a valóságos embercsoportok általában. Utjuk, magatartásuk, döntéseik ezért hatnak hitelesnek. Talán ugyanez — a szereplők sokfélesége — csábította a rendezőt az epizód szereplő megoldások felé, a laza filmszerkezet pedig megengedte a két részre szakítást is. Így viszont az írói gondolatmenet íve tört meg. Az emberi gondolkodás nagyon intenzív formálódásának különleges pillanatairól ezért nem kaphattunk olyan egységes és határozott képet, mintha rövidebb filmidőben, feszesebb szerkesztéssel, gyorsabb ritmusban dolgozott volna a rendező. A színészek sokat tettek azért, nehogy a vonatott részletek unalmassá is váljanak. Aki-keket külön is ki kell emelni: Andorai Péter, Laczó főhadnagy szerepében meggyőző erővel, érvényesen közvetített a választás felelősségének gyötrelmes pillanatairól; Székelyi József a „kisember” életszerű reakciójáról.

S. E.

Szakértők az igazságszolgáltatásban

Törvényességi vizsgálat a büntetésvégrehajtásról

Nemcsak vádat képviselőnek a büntetőbírók előtt az ügyészek — jöllehet leginkább ezt a szerepüket ismeri a közvélemény —, hanem a törvényesség, a jogszabályok betartása és a jogszabályok betartása végett ellátják a nyomozás, a büntetésvégrehajtás törvényessége fölötti felügyeletet, még polgári peres eljárásban is részt vesznek és általános törvényességi felügyeletet gyakorolnak. A Magyar Népköztársaság ügyészi szervezete a Legfőbb Ügyészség irányításával rendszeresen vizsgálatokat folytat a különböző jogterületeken. Ezek a vizsgálódások a joggyakorlat elemzését szolgálják törvényességi szempontból, illetőleg azt célozzák, hogy a feltárt törvénytértesek, a jogtalanságokat előidéző okok megszüntetésére intézkedéseket tegyenek vagy kezdeményezzenek. A folyamatban levő ügyészeti vizsgálatokról kért tájékoztatást az MTI munkatársa a Legfőbb Ügyészségen.

Öt nagyobb vizsgálatot időzítettek az esztendő első felére. Már folyamatban van a büntetőjogi szakterületen annak elemzése, hogy — lezárult ügyek tapasztalataiból kiolvashatóan — az igazságügyi szakértők igénybevétele a hatóságok részéről minden esetben az előírásoknak megfelelően kerül-e sor. Ez az elemző munka kiterjed a büntető-eljárás mind két fázisára, tehát a nyomozási és a bírósági szakra egyaránt.

Ügyésztintén elkezdődött már több megyei (valamint a fővárosban működő) fő-ügyészség és járási, illetve kerületi szintű ügyészség

bevonásával — az az általános felügyeleti vizsgálat, amelynek országos témája van: mindenben megfelelő-e a törvényesség előírásainak, a tartási, életjáradéki és örökletesi szerződések jóváhagyásával kapcsolatos hatósági munka. Itt többek között azt is megnézik az ügyészségek, hogy ezeknek a jobbára idős állampolgárokat érintő szerződéseknek a tanácsai jóváhagyása után gondoskodnak-e a jogszabályi előírásoknak megfelelően — a kötelezettségek megfelelő teljesítésének ellenőrzéséről is.

Több főügyészség bevonásával rövidesen megkezdődik annak vizsgálata: pontosan betartják-e a szabadságvesztés-büntetés végrehajtására vonatkozó jogszabályi előírásokat, különösképpen a büntetésvégrehajtási fokozatokra (fegyház, szigorított börtön, börtön, fogház) vonatkozó rendelkezéseket.

Valamennyi főügyészség részt vesz abban a küszöbön álló vizsgálatban, amelynek során a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium irányítása alá tartozó állami mező- és erdőgazdasági üzemekben ellenőrzik a dolgozó nők és a fiatalok munkájának érdekévédelmi biztosi munkajogi rendelkezések alkalmazását, e két dolgozó kör munkajogi védelmének törvényességét a gyakorlatban.

Polgári jogi területen megvizsgálják a társadalmi tulajdonban okozott károk megtérítésével kapcsolatos büntetőbírói gyakorlatot, valamint azt, hogy a polgári peres útra utasított kárigények rendezése is megfelelően történik-e. Különösen a polgári jogi kártérítési szabályok és az ide kapcsolódó jogalkalmazási-jogpolitikai irányelvek érvényesülésére terjed ki az ügyészi tájékozódás.

A művelődési házak programja

A Juhász Gyula Művelődési Központban szerdán este 6 órakor lesz a Színházbarátok klubjának soron következő találkozója. Horváth Mihály A színház újjászülése a reneszánszban címmel előadást tart az érdeklődőknek.

A Postás Művelődési Házban Petress Istvánt, a Magyar Rádió főmunkatársát látják vendégül szerdán este 6 órakor. Főként a jár- művezetők érdeklődésére

tarthat számot az előadás, amelynek témája: közlekedési morál és közlekedésbiztonság 1977-ben.

A KISZÖV klubjában vita-sorozatot rendeznek aktuális társadalompolitikai kérdésekről. Dr. Karikó Sándor főiskolai tanáregéd vitaindító előadását, amelynek címe Szükségletek a szocializmusban, szerdán este 7 órától hallgathatják meg az érdeklődők.